

Porozumienie ze Szczecina

PROTOKÓŁ

ustaleń w sprawie wniosków i postulatów Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego z Komisją Rządową w Szczecinie

W wyniku przeprowadzonych dyskusji i rozpatrzenia zgłoszonych wniosków i postulatów przyjęto następujące ustalenia:

– Uzgodniono, że w oparciu o opinię ekspertów, będą mogły powstawać samorządne Związki Zawodowe, które będą miały socjalistyczny charakter zgodnie z Konstytucją PRL, przy przyjęciu następujących zasad:

Komitety Strajkowe z chwilą zakończenia strajku stają się Komisjami Robotniczymi, rozpisują one w miarę potrzeb powszechne, bezpośrednie, tajne wybory do Władz Związków Zawodowych. Prowadzone będą prace nad przygotowaniem Ustawy, Statutów i innych dokumentów określonych w art. 3 Konwencji Nr 87, w tym celu opracowany zostanie odpowiedni harmonogram pracy.

– Uzgodniono opracowanie przez rząd konkretnego programu zaopatrzenia rynku w artykuły żywnościowe i podanie go do szerokiej wiadomości do dnia 31 grudnia 1980 roku.

– Wyjaśniono, że będzie wprowadzona stopniowa podwyżka płac wszystkich grup pracowniczych, a przede wszystkim płac najniższych. Uzgodniono jako zasadę, że płace będą podnoszone w poszczególnych zakładach i grupach branżowych. Podwyżki będą realizowane przy uwzględnieniu specyfiki zawodów i branż w kierunku podwyższenia uposażenia o jedną tabelę płac bądź odpowiedniego zwiększenia innych elementów płac lub grupy zaszeregowania. W odniesieniu do pracowników umysłowych przedsiębiorstw podniesienie uposażenia o jedną kategorię osobistego zaszeregowania.

– Uzgodniono, że do dnia 31 grudnia 1980 roku zostanie określony poziom tzw. minimum socjalnego i po-

dany do publicznej wiadomości. Po analizie możliwości budżetowych Państwa od dnia 1 stycznia 1981 roku zostaną podniesione do odpowiedniej wartości najniższe renty i emerytury.

– Uzgodniono zasadę, że pracownikom, którzy utracili zdrowie w związku z wykonywaną funkcją w zakładzie pracy należy utrzymać zarobki nie niższe niż na poziomie poprzedniego stanowiska pracy. Do dnia 30 września 1980 roku, rząd przedstawi Sejmowi propozycję nowej treści art. 217 i 218 Kodeksu Pracy zgodnie z ustaloną zasadą.

– Uzgodniono, że w terminie do dnia 31 grudnia 1980 roku zostanie przeprowadzona analiza możliwości Państwa i określona wysokość miesięcznego zasiłku, przysługującego kobiecie będącej na trzyletnim urlopie macierzyńskim. W terminie do dnia 31 grudnia 1980 roku rząd wystąpi do Sejmu z projektem odpowiedniej modyfikacji w tym zakresie art. 186 Kodeksu Pracy.

– Uzgodniono zrównanie zasiłków rodzinnych dla wszystkich grup zawodowych do poziomu pracowników Wojska i Milicji. Zrównanie powinno nastąpić w trzech równych ratach rocznych. Pierwsza rata 1 stycznia 1981 roku.

– Wyjaśniono, że „Pakty Praw Człowieka” oraz „Akt Końcowy Konferencji w Helsinkach” zostały wydane drukiem przez wydawnictwa PRL.

Zostaną one ponownie wydane w formie broszur.

– Ustalono, że wszyscy strajkujący pracownicy, a w szczególności wybrani przedstawiciele załóg, nie poniosą żadnych represji i nie będą szykanowani w jakikolwiek inny sposób w związku z całokształtem prowadzonej działalności strajkowej, z wyjątkiem popełnionych przestępstw pospoliczych.

– Stwierdzono, że działacze polityczni nie będą represjonowani, jeżeli działalnością swoją nie będą w sposób przestępczy godzili w ustrój socjalistyczny i podstawowe interesy PRL lub nie popełnią przestępstw pospolicznych. Tworzenie organizacji może następować zgodnie z ustawodawstwem PRL.

– Stwierdzono, że pomyślnie rozwija się dialog między Kościołem Rzymsko-Katolickim a Państwem. Umożliwić się będzie szerszy dostęp do środków masowego przekazu.

– Uzgodniono wmurowanie w rejonie Bramy Głównej Stoczni tablicy upamiętniającej ofiary wydarzeń z grudnia 1970 roku. Forma i treść tablicy zostaną uzgodnione: z Dyrekcją Stoczni, z Architektem miasta Szczecina i Komisją Mieszana powołaną przez rząd PRL.

Termin realizacji – do 17 grudnia 1980 roku.

– Uzgodniono za niezbędną dalszą poprawę lecznictwa w Polsce, a w szczególności zaopatrzenia w leki i ujednoczenia opłat za leki dla ubezpieczonych. Utrzymać w mocy dotychczasową nieodpłatność za leki dla rencistów, emerytów, kolejarzy i wojska.

– Przyjęto za konieczność zahamowanie wzrostu cen towarów powszechnego użytku poprzez wzmożoną kontrolę sektora państwowego i prywatnego, a w szczególności zaprzestania tzw. „cichej podwyżki cen”.

– Ustalono zasadę, że dystrybucja art. żywnościowych w sklepach wewnętrznych przedsiębiorstw i instytucji będzie oparta na takich samych warunkach.

– Ustalono, że zostanie dokonana poprawa zaopatrzenia ludności w mięso do dnia 31 grudnia 1980 roku. Równocześnie w tym samym terminie zostanie przedstawiony program poprawy zaopatrzenia ludności w mięso z uwzględnieniem ewentualnej możliwości wprowadzenia systemu kartkowego.

– Uzgodniono, że w sklepach „Pewexu” nie będzie prowadzona sprzedaż deficytowych artykułów powszechnego użytku produkcji krajowej.

– Uzgodniono, że zostaną podjęte niezbędne działania mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji i powodów jej powstania. Odpowiednie wnioski w tym zakresie zostaną podane do wiadomości publicznej, a w przyszłości reakcja na powstałe nieprawidłowości będzie szybka i skuteczna.

– Uznano za bardzo ważne polepszenie zaopatrzenia w materiały wszystkich zakładów pracy (państwowych i spółdzielczych).

– Uzgodniono, że ludzie zwolnieni za działalność strajkową w latach 1970-80 zostaną przyjęci do pracy na drodze indywidualnego rozpatrzenia poszczególnych wniosków przez Dyrekcję i Związki Zawodowe.

– Ustalono, że do dnia 30 listopada 1980 roku zostanie przedstawiony sposób realizacji ograniczenia działalności cenzury PRL.

– Uzgodniono opracowanie: przedstawienie do dnia 31 grudnia 1980 roku zasad i sposobu realizacji programu wprowadzania wszystkich wolnych, płatnych sobót lub innego sposobu regulacji skróconego czasu pracy.

– Ustalono, że zostanie przedstawiony przez rząd program rozwiązania kwestii mieszkaniowej z zagwarantowaniem, aby okres oczekiwania nie trwał dłużej niż pięć lat.

– Przyjęto zasadę, aby pracowników niesprawdzających się na stanowiskach kierowniczych przesuwac na niższe a nie równorzędne.

– Uzgodniono, że od 1 stycznia 1981 roku zostanie zwiększona wysokość diet. W sprawie tej propozycje przedstawione zostaną przez rząd do 30 września 1980 roku.

– Do szkół dla przodujących robotników i na kursy zawodowe na koszt zakładów można kierować tylko pracowników wyróżniających się w pracy zawodowej i tych, którzy poprzez utratę zdrowia zmuszeni są do zmiany stanowiska pracy. Do tych szkół i na kursy zawodowe delegować będą Związki Zawodowe w porozumieniu z kierownictwem zakładu.

– Uzgodniono, że władze państwowe opracują w terminie do 31 grudnia 1980 roku zmodyfikowaną Kartę Stoczniowca uwzględniającą również rozwiązania socjalne i wynikające z Karty Stoczniowca dotyczące pracowników przedsiębiorstw zatrudnionych na terenie Stoczni.

– W czasie trwania strajku można uruchomić pracownikom załóg strajkujących zaliczki w wysokości 40% stawki płac wynikającej z kategorii osobistego zaszeregowania. Po przystąpieniu do pracy pracownicy otrzymają 100% zarobku wynikającego z kategorii osobistego zaszeregowania za czas strajku.

– Uzgodniono, że treść końcowego porozumienia ogłoszona zostanie w całości w lokalnych środkach masowego przekazu (prasa, radio, telewizja) oraz przekazana w całości PAP celem zamieszczenia w serwisie informacyjnym.

Postanowienia końcowe

W wyniku pracy Komisji Rządowej i Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Szczecinie, przygotowano i podpisano porozumienie.

Prezes Rady Ministrów powoła Komisję Mieszaną składającą się z przedstawicieli rządu, robotników i władz wojewódzkich (po pięć osób). Przewodniczącymi Komisji będzie przedstawiciel rządu, a zastępcami: przedstawiciel robotników i przedstawiciel władz wojewódzkich, tworzą oni Prezydium Komisji. Zadaniem Komisji będzie czuwanie nad realizacją ustaleń porozumienia i informowania załóg o przebiegu pracy Komisji i realizacji porozumienia.

W przypadku powstania spornych kwestii, strony – przed podjęciem jakichkolwiek działań – mają obowiązek wzajemnych konsultacji w ramach Prezydium Komisji lub całym składzie Komisji.

Międzyzakładowy Komitet Strajkowy apeluje do wszystkich załóg zakładów pracy o podjęcie wszelkich starań zmierzających do nadrobienia w jak najkrótszym czasie strat jakie gospodarka narodowa poniosła w wyniku przestoju w pracy.

ZA MIĘDZYZAKŁADOWY KOMITET STRAJKOWY

Przewodniczący MKS
Marian Jurczyk

Wiceprzewodniczący MKS
Kazimierz Fischbein

Wiceprzewodniczący MKS
Marian Juszczyk

Szczecin, dnia 30 sierpnia 1980 roku

ZA KOMISJĘ RZĄDOWĄ

Wicepremier
Kazimierz Barcikowski

Z-ca Członka Biura Politycznego
Sekretarz KC PZPR
Andrzej Żabiński

I Sekretarz KW PZPR w Szczecinie
Janusz Brych